

СИЛАБУС навчальної дисципліни «Інвазійні хвороби птахів»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	211 Ветеринарна медицина
Тип і назва освітньої програми	ОПП Ветеринарна медицина
Курс, семестр	5 курс, 9 семестр (ЗС(ФВМ)_бд_2022(ФК)) 4 курс, 7 семестр (211ВЕТ_мд_2023[2](5 р.))
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4,0, Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., лабораторних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	державна
Факультет, кафедра	факультет ветеринарної медицини кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи
Контактні дані розробника	Викладач: МЕЛЬНИЧУК Віталій, доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри Контакти: ауд. 70 (навчальний корпус № 1) e-mail: vitaliy.melnichuk@pdau.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/melnychuk-vitaliy-vasylovych
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	факультетська вибіркова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	відсутні
Компетентності	– загальні: - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; - Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. - Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, приймати обґрунтовані рішення, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. – спеціальні (фахові, предметні): - Здатність використовувати лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання діагностичних, лікувальних та профілактичних заходів за інвазійних хвороб птахів. - Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи щодо боротьби та профілактики інвазійних хвороб птахів.
Результати навчання	РН 1. Проводити діагностичні дослідження із застосуванням лабораторне обладнання та їх інтерпретацію за інвазійних хвороб птахів. РН 2. Розробляти методи профілактики та лікування за інвазійних хвороб птахів.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти мають змогу набути таких навичок, як: уміння працювати в команді, володіння прийомами ефективної аргументації і комунікативними здібностями, розуміння професійної та етичної відповідальності, здібність до аналізу і критики прийнятих рішень, розуміння необхідності навчання та особистісного розвитку протягом усього життя

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Засвоєння здобувачами вищої освіти знань щодо морфологічних особливостей, біології збудників інвазійних хвороб птахів, методів їх діагностики, способів та засобів лікування і профілактики.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Протозойні хвороби птахів.

У темі розкриваються питання щодо особливостей морфології, біології, епізоотології, клінічних ознак, діагностики, заходів боротьби та профілактики протозойних хвороб птахів.

Тема 2. Гельмінтозні хвороби птахів.

У темі розкриваються питання щодо особливостей морфології, біології, епізоотології, клінічних ознак, діагностики, заходів боротьби та профілактики гельмінтозних хвороб птахів.

Тема 3. Акарозні та ентомозні хвороби птахів.

У темі розкриваються питання щодо особливостей морфології, біології, епізоотології, клінічних ознак, діагностики, заходів боротьби та профілактики акарозних та ентомозних хвороб птахів.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

- 1) *Словесні методи:* лекція, бесіда, пояснення.
- 2) *Наочні методи:* ілюстрування, демонстрування.
- 3) *Практичні методи:* лабораторні роботи, робота з навчально-методичною літературою.
- 4) *Комп'ютерні, мультимедійні методи:* використання мультимедійних презентацій.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведено у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання

Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлені терміни. Оцінки, отримані здобувачем вищої освіти, вносяться викладачем в електронний журнал АСУ ПДАУ. Пропущені без поважної причини заняття опрацьовуються самостійно. У разі невиконання здобувачем вищої освіти завдань або неучасті в заходах поточного контролю за відповідний вид навчальної діяльності виставляється оцінка «0» балів. Здобувач вищої освіти має право підвищити результати поточного контролю шляхом виконання відповідних завдань до початку семестрового контролю, окрім тих, які проводилися під час аудиторних занять. Відпрацювання пропущених заходів поточного контролю здійснюється виключно з метою оцінювання результатів навчання, які не були оцінені у встановлені строки. Здобувач, який не з'явився без поважної причини на екзамен, вважається таким, що має підсумкову академічну заборгованість. Повторне проходження екзамену для ліквідації підсумкової академічної заборгованості (FX) допускається двічі: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку формує декан факультету, за участю викладачів відповідної кафедри. Здобувач вищої освіти, який одержав під час семестрового контролю незадовільну оцінку F має право повторно опанувати освітній компонент

- щодо академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись політики, стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності які регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ, Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАУ, Кодексом академічної доброчесності ПДАУ. На факультеті функціонує Комісія з академічної доброчесності, яка здійснює загальний

	моніторинг та контроль за дотримання норм та принципів академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу. Обов'язковими вимогами є: самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної і наукової діяльності. Процедура розгляду порушення академічної доброчесності здобувачем вищої освіти регламентована Кодексом академічної доброчесності ПДАУ
- щодо використання інструментів штучного інтелекту	Використання систем штучного інтелекту в освітньому процесі здійснюється відповідно до Правил використання систем штучного інтелекту в освітньому процесі Полтавського державного аграрного університету. Студент при опануванні дисципліни може використовувати продукт згенерований ШІ, але при цьому несе особисту відповідальність за зміст та результати роботи, підготовленої із використанням систем штучного інтелекту. Використання ШІ не звільняє студента від дотримання принципів академічної доброчесності, вимог законодавства щодо авторського права та захисту персональних даних, а також не повинно підміняти його самостійну пізнавальну діяльність. Факт використання системи штучного інтелекту під час підготовки академічної роботи підлягає обов'язковому розкриттю із зазначенням використаного інструмента та мети його застосування. Інструменти ШІ можуть використовуватися здобувачами вищої освіти як допоміжний засіб для пошуку та структурування інформації, генерування ідей, формулювання запитань, мовного редагування завдань, візуалізації інформації для підготовки презентації. У разі використання у завданні текстів, зображень, даних або інших результатів, згенерованих ШІ, здобувач вищої освіти повинен зазначити факт такого використання із зазначенням інструменту ШІ та способу його використання. Не допускається використання ШІ для повного виконання завдання, подання згенерованих ШІ результатів як власного результату навчальної діяльності без зазначення факту їх використання, створення або подання недостовірної, сфабрикованої чи фальсифікованої інформації, генерування неіснуючих джерел, посилань або інших даних. У разі встановлення факту таких порушень здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання і презентацію за новою темою
- щодо відвідування занять	Відвідування занять є обов'язковим
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти ПДАУ. Здобувач вищої освіти може опанувати рекомендований онлайн-курс та перезарахувати здобуті результати навчання як частину навчальної дисципліни. Перезарахування може відбуватися упродовж семестру, у якому відбувається опанування освітнього компонента, проте не пізніше ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю.
- щодо оскарження результатів оцінювання	Порядок оскарження контрольних заходів урегульовано Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ. Результат оцінювання можна оскаржити не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання цього здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Заяву щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційна комісія, сформована

розпорядженням декана факультету. Результатом розгляду апеляції є прийняття комісією рішення, що попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання з відповідного освітнього компонента і не змінюється або рішення, що попередня оцінка знань здобувача не відповідає рівню досягнення результатів навчання здобувача з відповідного освітнього компонента, здобувач заслуговує іншої оцінки

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІ

Основні

1. Манжос О.Ф., Панікар І. І. Ветеринарна протозоологія: навч. посібник. Донецьк, 2006. 127 с.
2. Інвазійні хвороби свійської птиці: Навч. посібник / М. В. Богач та ін. Київ: Ветінформ, 2007. 224 с.
3. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: Підручник – 2-ге вид., переробл. та допов. / В.Ф. Галат та ін.; за ред. В.Ф. Галата. К.: Урожай, 2009. 368 с.
4. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин. Практикум: навч. посібник / В.Ф. Галат та ін. Полтава: Укрпромторгсервіс, 2009. 242 с.
5. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: підручник / Галат В. Ф. та ін. Полтава: ФОП Щербак О. В., 2011. 145 с.
6. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: підручник / Галат В. Ф. та ін. Полтава: ТОВ НВП "Укрпромторгсервіс", 2012. 338 с.
7. Глобальна паразитологія / Галат В. Ф. та ін. Київ: ДІА, 2014. 568 с. + 24 с. іл.
8. Євстаф'єва В. О., Натягла І. В., Ничик С. А., Мельничук В. В., Гудзь Н. В. Капіляріоз курей: монографія. Черкаси: ПП «Салон софт», 2023. 104 с.

Допоміжні

9. Greben O., Korniyushin V., du Preez L., Melnychuk V., Yevstafieva V., Syrota Y. Cestodes of the Genus *Fimbriaria* Froelich, 1802 (Cestoda, Cyclophyllidae, Fimbriariinae) from Ukraine, with a Key to Species Level. *Acta Parasitologica*. 2023. № 68 (1). P. 45–158. <https://doi.org/10.1007/s11686-022-00644-z>
10. Мельничук В. В., Коваленко О. В., Євстаф'єва В. О., Замазій А. А., Долгін О. С. Дезінвазійна активність сучасних дезінфектантів відносно яєць нематод *Ascaridia galli*. *Scientific Progress & Innovations*. 2025. № 28 (4). С. 136–141. <https://doi.org/10.31210/spi2025.28.04.20>
11. Yevstafieva V., Melnychuk V., Hodyna V., Mykhailiutenko S., Kruchynenko O., Omelchenko A., Avramenko N., Mazannyi O. Inhibitory properties of disinfectants on the sporogony of *Eimeria tenella* (Protista, Eimeriidae). *Regulatory Mechanisms in Biosystems*. 2025. № 16 (4). e25196. <https://doi.org/10.15421/0225196> (Scopus, WoS)
12. Євстаф'єва В. О., Коляка М. А., Мельничук В. В., Канівець Н. С. Ефективність захиттєвої копровоскопії при лабораторній діагностиці нематодозів травного тракту курей. *Scientific Progress & Innovations*. 2025. № 28 (3). С. 315–319. <https://doi.org/10.31210/spi2025.28.03.50>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи
протокол від 01 вересня 2026 року № 7

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти		Разом
	Виконання завдань на лабораторних роботах	Виконання завдань по самостійній роботі	
Тема 1. Протозойні хвороби птахів	5	8	23
	5		
	5		
Тема 2. Гельмінтозні хвороби птахів	5	8	46
	5		
	5		
	5	8	
	5		
	5		
Тема 3. Акарозні хвороби птахів	5	8	18
	5		
Тема 4. Ентомозні хвороби птахів	5	8	13
Разом	60	40	100

Шкала та критерії оцінювання

Виконання завдань на лабораторних роботах

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	лабораторна робота виконана, в якій здобувач вищої освіти проявив творчий підхід до вирішення завдання, використано паразитологічні та дослідницькі методи, аргументовано висновки, що дає можливість досягти високого рівня формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання
4	лабораторна робота виконана, в якій здобувач вищої освіти використав паразитологічні та дослідницькі методи, аргументовав висновки, що дає можливість досягти високого рівня формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання
3	лабораторна робота виконана, в якій здобувач вищої освіти в повному обсязі розкрив тему, використав паразитологічні та дослідницькі методи, сформулював висновки, але вони не містять обґрунтування
2	лабораторна робота виконана, в якій здобувач вищої освіти використав паразитологічні та дослідницькі методи, є незначні помилки, відсутні висновки
1	лабораторна робота виконана не в повному обсязі, в якій здобувач вищої освіти недостатньо використав паразитологічні та дослідницькі методи, є значна кількість помилок та відсутні висновки
0	лабораторну роботу здобувач вищої освіти не виконав, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Виконання завдань по самостійній роботі

Кількість балів	Критерії оцінювання
8	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій інформація відображена в повному об'ємі (91-100%), містить новітню інформацію, без помилок. У висновках проявлено здібності в розумінні та використанні теоретичного та практичного матеріалу, проявлений творчий підхід, що дає можливість досягти високого рівня формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання
7	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій інформація відображена в повному об'ємі (91-100%), містить новітню інформацію, з незначною кількістю помилок. У висновках проявлено здібності в розумінні та використанні теоретичного та практичного матеріалу, проявлений творчий підхід, що дає можливість досягти високого рівня формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання
6	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій інформація відображена не в повному об'ємі (71-90%), але частково застаріла. Показано недостатньо глибоке знання матеріалу та задовільний рівень вмінь щодо розуміння і аналізу матеріалу. Відсутні висновки або є невідповідність між висновками та змістом тематики самостійної роботи
5	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій інформація відображена не в повному об'ємі (51-70 %), більшою мірою застаріла. Показано недостатньо глибоке знання матеріалу та задовільний рівень вмінь щодо розуміння і аналізу матеріалу. Відсутні висновки або є невідповідність між висновками та змістом тематики самостійної роботи
3–4	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій інформація відображена не в повному об'ємі (31-50 %), застаріла. Є помилки. Відсутні висновки або є невідповідність між висновками та змістом тематики самостійної роботи
1–2	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій інформація відображена не в повному об'ємі (до 20%), застаріла. Є значна кількість помилок. Показано досить низький рівень вмінь щодо розуміння та аналізу матеріалу. Допущені принципові помилки у презентації. Відсутні висновки
0	відсутність виконання завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів